

dunatáj

XII. évf.

4. szám

2001.

január 26.

7 korona

MAGYAR NYELVŰ REGIONÁLIS HETILAP

„És ki száz
meg százezret
rabol...”

Eltűnt pénzek nyomában

Igazán nem gondoltuk volna, hogy Tiborc panasza napjainkra sem veszít semmit aktualitásából, de sajnos így történt. A rendőrségi krónikában naponta olvashatunk pitiáner tyúklopásokról, miközben milliók tűnnek el kézen-közön úgy, hogy a felelősségrevonás elmarad. Itt van például a hajógyár esete. Ha egy kisvállalkozó nem fizet szociális biztosítást, adót, a munkanélküli alapba járó kötelező juttatást, akkor nagyon rövid időn belül komoly kellemetlenségeknek, szankcióknak nézhet el. Nos, mindez egy olyan vállalatra, mint a hajógyár, már nem érvényes. Ott minden további nélkül megtörténhetett, hogy példának okáért 1999. szeptember 1-jétől 2000. április 30-ig 42 619 544 koronával maradtak adósai a Szociális Biztosítónak, holott ezt az összeget levonták a dolgozók fizetéséből, s a befizetést is elkönyvelték. Ugyanez a helyzet a Munkahivatalnak fizetendő, munkanélküli alapba járó juttatással, ahová 1997 májusától 1999 decemberéig terjedően 9 918 489 koronával adósok (mely hivatal pedig még egy korona különbözöt kedvezéért is képes ötkoronás bélyeg-költséggel felszólítást küldeni!). Ugyancsak nem tett eleget a vállalat adókötelezettségének sem, holott az adott időszakban erre még voltak pénzügyi eszközei. Már csak hab a tortán, hogy a dolgozóknak sem fizettek az elvégzett munka után, s hogy a vállalat vagyona is szabad préda volt, mindenki azt „mentett el”, amit tudott. A lopás, a rablógazdálkodás tehát itt tényleg száz meg százezrekre ment, felelősök pedig egyszerűen nincsenek (ami teljes képtelenség!), s igazából felelősségrevonás sincs. Tönkrement viszont a járás legnagyobb vállalata, s vele együtt családok, emberek ezreinek élete. Napjainknak is megvannak hát a maga Tiborcái, akiknek panasza mégcsak meghallgatásra sem talál, a milliókat összerablók pedig büntetlenül élék világukat. Biztos, hogy ennek így kellett történnie?

-nkzs-

Érdekes egészségügyi kezdeményezés

Az OPAL megkezdte munkáját

A múlt év novemberében a gútai egészségügyi központ dolgozói úgy határoztak, hogy tevékenységük minőségi javítása érdekében OPAL Kolárovo néven (občan-prevenicia-liečba, vagyis polgár-megelőzés-gyógyi-

• **Miért volt szükség ilyen társulás létrehozására?** — A múlt év folyamán hosszú vajúdás után a város visszakapta az egészségügyi központ épületét, s így közvetlen irányítás mellett sokkal magasabb szintű egészségügyi ellátást is tudnánk biztosítani a város lakosai számára. Maga a társulás elsősorban az orvosok egymás közötti kommunikációjában jelent előrelépést, hiszen valamennyiük fokozottabb felelősségérzettel tartozik városával, annak lakóival szemben. A társulás az egymás közötti szakmai információáramlást is segíti, s ezzel kapcsolatosan a megelőző és felvilágosító munka, a lakossági információ minősége is javulhat,

nem is szólva arról, hogy így területileg kérhetünk, igényelhetünk, esetleg ötleteket is adhatunk az önkormányzatnak.

• **Kik alkotják a társulást?** — A társulást tizenöt egészségügyi szolgáltatást végző tag alkotja. Eppen ez a szakmai sokrétűség segíthet bennünket abban, hogy az iskolák, osztályfőnökök igénye alapján hatékonyabbá váljon a felvilágosító munka, közvetlenebbül beszélhessünk a gyerekekkel a szexualitásról, az AIDS-ről, a járványmegelőzésről, vagy akár a drog hatásáról. Szeretnénk, ha a gyerekek felkeresnék az egészségügyi központot, ahol megmutathatnánk a műszereket, s felhívhatnánk a figyelmüket arra, mit kell

tenniük, ha balesetet látnak, hogyan és kit kell hívni sürgős beavatkozásokhoz.

• **A város lakossága évek óta szakorvoshiánytól szenvedett...** — Jelentős előrelépést tetünk azzal, hogy hetente ambuláns kezelést nyújt a diabetológus, az ortopéd és a bőrorvos, sőt a polgármesterhez beérkezett igények alapján személyes közbenjárására januártól heti két alkalommal urológiai szakrendelés is van az egészségügyi központban. Szeretnénk a szakrendelést szemorvosi, belgyógyászati rendeléssel is bővíteni, bár elkélne városunkban ideg orvos és sebész is. Sajnos a belgyógyász és a sebész számára egyaránt fontos lenne egy röntgendiagnosztikai labor kialakítása, arról nem is szólva, hogy egészségügyi központunkban máról-holnapra megszüntették a laboratóriumi tevékenységet, ami többletkiadást jelent, s egy-egy betegség gyors diagnosztizálását is hátráltatja. Bizom abban, hogy társulásunk és a város vezetősége közösen eredményesebben tud majd fellépni a lakossági igények kielégítése érdekében.

• **Köszönjük a tájékoztatást.**

—z—

Rendőrszimbólumok a világban

Rendkívül érdekes, mondhatni nálunk eddig jórészt ismeretlen, illetve feldolgozatlan és a nyilvánosság előtt nem mutatott témájú kiállítással jelentkezik az új

évben a Duna Menti Múzeum. A főépületben ugyanis 2001. február 9-én 16 órai kezdettel nyitják meg a Rendőrszimbólumok a világban című kiállítást, amelyet ifj. Szilas László esztergomi magángyűjtő anyagából rendeztek.

Előkészületek

a

népszámlálásra

Az immár egy évtizede tartó súlyos gazdasági problémák következtében hazánk lakossága is egyre fogy. Nem kivétel ez alól a Komáromi járás sem, ahol az elmúlt évi statisztikai adatok szerint mindössze 740 gyermek született, ugyanakkor 1156 személy elhalálozott. Nem valószínű, hogy ez a népességcsökkenési folyamat az idén megtorpenna. Az államigazgatási szervek a helyi önkormányzatokkal karöltve egyébként már készülődnek az idén májusban megtartandó országos nép-, lakás- és házsámlálására.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

*Magyar vagyok,
minthogy magyarul
írok...*

*Magyar vagyok, minthogy magyarul írok,
magyarul mondom ámuldozva: tej
s magyarul mondom a halálos Áment,
ha ingadozva hátradől e fej
s az elomló test végső reszketéssel
a levegőbe rázza végső öklét,
s egy mozdulattal és egy bús igével
egy lesz vele a rejtélyes öröklét.*

Közúti balesetek

• A Komáromi járás közútiain az év harmadik hetében kilenc közúti baleset történt. Bár személyi sérülés nem történt, az anyagi kár összértéke elérte a 554 000 koronát. Nyolc balesetet okoztak személyautók sofőrjei, egynél pedig tehergépjármű vezetője bizonyult vétkesnek. Négy balesetet okozott a helytelen vezetés módja, három balesetet okozó sofőr nem teljesítette alapvető kötelességét, egy karambol a kötelező elsőbbségadás elmulasztása, egy további pedig gyorsjárat miatt következett be. Öt baleset Komáromban, három Gútán, egy pedig Ogyallán történt.

• **Január 19-én az E. B. Lukács és az Építők utcája kereszteződésében** Ford Sierra személygépkocsijával fának ütközött a 43 éves K. Tibor komáromi lakos. A sofőr a kereszteződéshez közeledve elvesztette uralmát a kocsin fellett és száguldosást csak a fa állította meg. Az anyagi kár 70 ezer korona. A gépjárművezető lehetetlenségben a vizsgálat 1,11 ezreléknyi alkoholt mutatott ki.

Rendőrségi hírek

• **Tettesrással elkövetett lopás gyanúja miatt** indított eljárást a batorkeszi rendőrség a 25 éves Cs. Ferenc és a 24 éves Cs. Péter marcelházai lakosok ellen. A két fiatalember múlt év december 16-án a volt szövetkezet istállójának tetőzetéről 23 darab alumínium tetőfedőlemez szedett le, tetteikké 9 500 koronás kárt okozva.

• **Hasonló bűncselekmény terhelte további négy marcelházai lakosomat.** Lopás alapos gyanúja miatt indított eljárást a batorkeszi rendőrség a 31 éves Cs. Pál, a 34 éves Cs. Dezső, a 41 éves O. József és a 24 éves R. Zoltán ellen, akik ugyan csak december 16-án 36 alumíniumlemez szereltek le a volt marcelházai szövetkezet istállójáról. Tetteikké 10 ezer koronás kárt okoztak.

• **Január 14. és 15-e folyamán** egy további „lopónyész” látogatta meg a marcelházai szövetkezet volt istállóját. A 22 éves O. Géza, a 16 éves O. J., a 27 éves Cs. József és a 24 éves Cs. Péter ekkor 250 kilogramnyi alumíniumlemez „zsákmányolt”, s mint kiderült, a lemezek értéke 15 ezer korona volt.

• **Évés közben jön meg az étvágy,** így a marcelházai istálló fosztogatói újra felkeresték „kedvenc” telephelyüket. A 22 éves O. Géza, a 16 éves O. J., a 27 éves Cs. József és a 24 éves Cs. Péter marcelházai lakosok ezúttal a 30-éves N. Sándor és a 24 éves N. László csallóközarányosi lakosokkal kiegészített társaságukkal 72 alumíniumlemez loptak el, s tetteikké 17 ezer koronás kárt okoztak. Ellenük is tettesrással elkövetett lopás alapos gyanúja miatt indult eljárás.

• **Motorkerékpárja nyergében igazoltatta a rendőrség** B. Szilveszter komáromi lakost, aki annak ellenére motorozott, hogy korábban mindennemű gépjármű vezetésétől eltilították. Úgyben hatósági intézkedés megsértése miatt indított eljárás a komáromi rendőrség. **Igar István főhadnagy**

Az Európa Udvar egyedülálló alkotás, amelynek nem kell „önreklámozás”

Tisztelem mások véleményét, még azokét is, akikkel semmiképpen nem értek egyet, mert értékítéletük, érvelésük nyilvánvalóan sántít, aggályaik pedig — enyhén szólva — nélkülöznek minden alapot. Nos, így vagyok Kiss Jánosnak „Az Euro Udvarhoz (a mű pontos neve Európa Udvar), Beteges önreklámozás vagy szándékosság?” című, múlt héten megjelent cikkével is. Írója felrója a város vezetőségének, hogy tisztelet-

Ami pedig az Európa Udvart illeti, éppen ez az a közmondásos eset, miszerint „A jó bornak nem kell céger”. Elég egy rövid sétát tenni és saját benyomásunkra alapozva véleményt alkotni, netán meghallani mások ott kinyilvánított spontán véleményét, beleillik-e, vagy sem a történelmi belváros képebe? A tér és az azt körülölelő páratlan épülethez már most varázsos hangulatú, s tudvalevően tovább épül—szépül majd mind

a komáromiak, mind pedig az ide látogató turisták öröme. Arról már nem is szólva, hogy az Európa Udvar társadalmi, kulturális és idegenforgalmi jelentőségén túl új munkalehetőségek teremtésére is alkalmat ad ez a kiváló szakemberek irányítása alatt rövid huszonkét hónap leforgása alatt felépült épülethez. A mai nehéz gazdasági helyzetben aligha állna ott, ha nem lett volna az a fiatalos lelkesedés és tenni akarás, amely a tervezők és az építők, az Euro-Investa és nem utolsósorban a városi önkormányzat részéről megnyilvánult. A szerzőnek a témában való tájékozatlanságára vall az aggály is, hogy az épülő Millennium Szálló kapcsán a parkolási lehetőségeket említi. Nos, a tér szintje alatt már készülő egy száz gépkocsi befogadására alkalmas autóparkoló. Sántít az a megállapítás is, hogy az Európa Udvar építésével kapcsolatban még jónéhány házat le kellene bontani. Építési folyamán mindössze egy épület jutott erre a sorsra a Jókai utcában, stílusában és kivitelezésében egy szebb épületnek adta át a helyét, amely az egyik fő be-

lenül viszonyul az egykori Klein-ház (Zichy-palota) tulajdonosainak emlékéhez. Ami a patinás épületet illeti, a város múzeális célokra bocsátotta a Duna Mentő Múzeum rendelkezésére, s most azon igyekszik, hogy az egyik épületrészben méltó emlékszemlék létesítsen Komárom két neves szülöttének, Jókai Mórnak és Lehár Ferencnek. Egyébként az egész udvart a város tetette rendbe.

járatot alkotja. Nem hogy nem bontották le több belvárosi épületet az építők, de azt az épületet is megmentették és átalakították, amelyben egykor a városi rendőrség kapott helyet, s most szervezsen beilleszkedik az Európa Udvarba. S még nem szoltunk arról, hogy ismét láthatók olyan műalkotások, mint a város főtere kútjának és az egykori zenepavilonnak a hű mása, nem szólva azokról a tervbe vett szökőkutakról és egyéb díszítő alkotásokról, amelyek az eddigienél is szebb és hangulatosabbá teszik majd az Európa Udvar, amelynek felépítésével nem tűnt és nem is tűnik el a régi Komárom. Reméljük, hogy ez csak a jövőbeli fejlődés első lépcsőfoka s a tervezők és kivitelezők az önkormányzat támogatásával a továbbiakban is minden erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy mindannyiunk öröme tovább szépüljön ez a város.

Dr. Bende István
önkormányzati képviselő

Úrlapok

a Dunatájban!

Mint arról lapunk múlt heti számában már beszámoltunk, idén is megrendezik a bakonyi népdal és néptáncfesztivált. Az érdeklődő szlovákiai együttesek szerkesztőségünkben február 5-ig vehetik át a nevezési lapokat, amelyeket február 5-ig nálunk, ill. a kishévíri városházán kell leadni.

Feldühödött tolvaj

Az ogyallai rendőrség különös bűncselekmény miatt indított eljárást. Miután a 20-éves G. Igor az imelyi vendéglőben ellopta K. Albert ugyancsak imelyi lakos kabátját, bizonyára megsértődött, amikor a kabát tulajdonosa követelte vissza a saját tulajdonát. A tolvaj ekkor torkon ragadta áldozatát, majd leszakította a nyakláncát, s ököllel az arcába sújtott. Személyi sérülés nem történt, az anyagi kár 4 ezer korona.

Növényvédelem

A palánták károsítói (Folytatás)

Palántanevelő helyeink kártevői közül leggyakoribb a **lótücsök** (*Gryllotalpa gryllotalpa*). Már a magvetésnél megjelenik, többnyire csak állati táplálékot fogyaszt, s emiatt hasznos állatnak is mondhatjuk, főleg a szárazság idején válik kártévővé. Ilyenkor már a tápanyag- és vízszükségletet a palántákból — vagy a kiültetett fiatal növényekből — fedezi. Főleg tavasszal nagyon aktívak, ilyenkor a párosodáshoz szükséges többlettáplálékot keresik serényen. Főleg alkonyatkor, illetve éjszaka aktívak, készítik járataikat.

Leginkább a paprika és a paradicsom szenved kártételüktől. A palántákat elsősorban nem rágásukkal, hanem a föld felszínéhez közel haladó járataik készítésével károsítják. Kitérnek a fiatal palántákra, esetleg megrágják a gyökereket. Ha palántagyásainkban járatait vagy a jelenlétét jelző kitért növényeket találunk, az esti órákban szórjunk ki 20–30 gr/m² mennyiségű Arvalint, melyet Magyarországon lehet beszerezni, nálunk az engedélyeztetése még vizsgálat alatt van. Bevált módszer továbbá, hogy Metaniont vagy Sumithiont (1%) belekeverünk darába és ezt helyezzük el a palánták között. Eredményes módszer az is, ha a lotücsök-járatok mentén símafalú edényeket, konzervdobozokat sülyesztünk a talajba. A lotücsököket így csapdába ejtjük és összegyűjthetjük.

A **báronylegyek** (*Bibio hortulanus*) lárvái főleg ott gyakori kártevők, ahol a növények közelében szerves-trágya-lerakot van. Megrágják a csírázó magvakat, elrágják a gyökereiket. Csoportosan károsítanak, így jelenték hamar feltűnővé válik. A kis növények tonnyadását, száradását idézik elő. Nőstényeik előszeretettel keresik fel tojásrakás céljából a szervesanyagban gazdag helyeket. A fertőzésmentes trágya, vagy komposztált föld felhasználása ezért már egymagában is a kártétel megelőzését eredményezi. Ha ezt nem vettük figyelembe, akkor a palántanevelő helyek károsításakor kell a lárvák ellen talajfertőtlenítéssel 5 g/m² Basudin G, vagy Diazinon G kiszórásával védekeznünk.

Több légyfaj, mint a **tavaszi káposztalégy** (*Ahozbia brassicae*), a nyári káposztalégy, a fésűslábú viráglégy lárvái károsíthatják még különösen a káposztaféléket. Kártételük szabadföldön mindig szembetűnőbb. A palántagyásokban már a kiültetés előtt számolnunk kell a fertőzések veszélyével. A kis lárvák megrágják a gyökereket, berágják a szár belsejébe, ahol felfelé haladó járatokat találatunk. Kártételük következtében a palánták fejlődése megáll, leveleik ólomszínűvé válnak, majd az egész növény lassan elpusztul. Már a palántagyásokban érdemes ellenük védekezni 1–2 gr/m² Basudin 5 G, vagy Diazinon 10 G kijuttatásával.

Csikes Zoltán memők

Közutaink 2000-ben

A múlt év baleseti statisztikája kedvező képet mutat a Komáromi járásban, hiszen az 561 közlekedési baleset 41-gyel kevesebb, mint 1999-ben volt. A balesetek következtében nyolcan (1999-ben kilencen) veszítették életüket, harmincnolcan súlyos (56), 141-en (175) könnyebb sérüléseket szenvedtek. Az anyagi kár az 1999-es 28,5 millió koronáról 26,2 millióra csökkent.

Tavaly 471 balesetnél gépjárművezetők, 31 balesetnél pedig kerékpárosok voltak vétkesek. A 13 balesetet szenvedett gyalogos közül hat esetben kisgyermek sérült. A karambolok közül 200-nál megállapították, hogy a sofőr megszegte az alapvető közlekedési szabályokat, 119 eset a helytelen vezetési mód rovására írható, 71-nél nem adták meg a kötelező elsőbbséget, hatvanöt a gyorshejtás, 15 pedig a helytelen előzés miatt történt. Belterületen 380, lakott területen kívül 181, vasúti átjáróban pedig 3 karambol történt.

Q u o v a d i s

Lehár Ferenc Nemzetközi Énekverseny?

Amikor 1970-ben a zenét szerető világ Franz Lehár (Lehár Ferenc) születésének 100. évfordulóját ünnepelte, Komárom is kitett magáért, hiszen volt ünnepi akadémia, gálakoncert nagyzenekarral és neves szólistákkal, jubileumi emlékkönyv, emlékkiállítás, sőt a művész szobrának felállítása is része volt az akkori ünnepségeknek. Igaz, hogy megkésve, de sor került az emlékmű leleplezésére is. Ezt követően az akkori Lehár-bizottság úgy döntött, hogy Komáromban ezenkívül két évenként megrendezi a zeneszerző emlékére a nemzetközi énekversenyt. Az akkori viszonyoknak megfelelően, szerény körülmények között került erre sor, főleg szlovák, cseh és magyarországi énekesek részvételével. Az összes résztvevő énekes abban reménykedett, hogy a versenyt figyelemmel kísérik majd az impresszáriók, akik a legjobbaknak szerződéseket, hangversenykörtutakat ajánlanak, lemez-, tévé- és rádiófelvételeket készítenek velük és jelentős pénzjutalomban is részesülnek a győztesek. Természetesen mindez elmaradt, mert a győztesek csupán egy csekély, szinte szimbolikus pénzjutalomban részesültek és zenekari kísérettel énekelhettek a gálakoncerten. A továbbiakban azután semmit sem hallhattunk felőlük. Ma már tudomásul kellene venni, hogy egy nemzetközi versenyt csak megfelelő körülmények között lenne szabad megrendezni, különben az egész elveszíti jelentőségét.

Arra a Lehárra, aki Komáromban született, büszke Szlovákia, az a Franz Lehár, aki Anton Bennewitztól sajátította el a hegedűjáték titkait és akit Antonín Dvorák avatott a kompozíciók műhelytitkaiba, a csehek véleménye szerint Prága nélkül nem lett volna azzá, aki lett. Ausztria legnagyobb érdeme, hogy hazát, megélhetést adott és világhírnevet szerzett Franz Lehárnak. De ki írhatta volna a „Deres már a határt”-t, a Messze a nagy erdő-t és a többi csodálatos dalt, ha nem a magyar Lehár Ferenc? Ha pedig négy ország tart igényt Lehárra, akkor a versenyt is Komárom (Szlovákia), Csehország, Ausztria és Magyarország közös rendezésében kellene lebonyolítani. Ha már annyit beszélünk Európáról és az EU-ról, ezt a versenyt is

európai szintre kellene emelni, vonzóvá tenni a rendezvényt Szlovákiától Budapestig, Bécsen keresztül Finnországtól Tokióig minden fiatal énekes számára, lehetőséget teremtve pályájuk további alakulásához. Maga a közismert „Ki mit tud?” annak idején hány énekes, előadóművész művészi pályáját alapozta meg, mi pedig zavarban vagyunk, ha csak egy nevet is kell mondanunk, akit a Lehár-verseny fedezett fel és indított újtára.

Az idej verseny díjai sem hatnak ösztönzően a művészekre. Igaz, harmincezer korona egy többcsaládos munkanélküli, vagy nyugdíjas szemében szép összeg, viszont ekkora badarságtól biztosan nevetőgörcsöt kap a bécsi és párizsi operett-társulat összes kóristalánya, akik bármelyikének havi fizetése többszöröse a komáromi első díjnak! Nem is szólva arról, hogy 30 ezer koronából egyetlen művész sem tudná fedezni a fellépéshez szükséges estélyi ruha, toalett, tartozékok költségeit.

Az illetékeseknek el kellene gondolkodniuk a kialakult új helyzeten és elkövetni mindent annak érdekében, hogy a Lehár-verseny méltó legyen a zseniális komponista szelleméhez. Mindenki tudja, hogy ennek csupán egyetlen akadálya van: a pénzhiány. Ez is relatív, hiszen környezetünkben azt tapasztalhatjuk, hogy van itt pénz bőven buggya televíziós játékokra, szépségversenyekre, miniszteri fogadásokra, utazásokra, stb., csak tudni kell szerezni...

Komáromban elkészült az Európa-udvar, melynek beruházási értéke háromszázötven millió korona. Nehezen elképzelhető, hogy ennyi pénzt a város tudott volna biztosítani. A tervezők viszont megtalálták a módját, hogy előteremtsek a kivitelezéshez szükséges összeget. Valami hasonlót kellene tenniük a Lehár-verseny szervezőinek is, hogy léphessenek egyet Európa felé. Léteznek alapítványok, minisztériumok, szponzorok. Vagy netán kényelmesebb továbbra is a régi úton haladni?

Dobi Géza

É l e t í r t a s z t o r i k

A hirtelenjében ránk szabaduló, kereskedelmi lehetőségekkel élő és élni tudó „üzletemberek” fantáziája kiapadhatatlan tárháza a sokszor izléstelenségbe torkolló hülyeségek. Az alábbiakban közlök példa „frissességére” jellemző, hogy annak érintette csak lapzártá után került végső nyughelyére.

A bevezetőből már kitűnik, hogy mostani témánk az a temető világába vezet el bennünket. Azaz nem is a temetőbe, hanem az azt megelőző, s az érintettek előtt ismeretlen háttérharcba. Járásai székelyünkön gombamód elszaporodtak a temetkezési vállalatok. Ez látszólag jó dolog, hiszen az érintett családtagoknak, rokonoknak van hol és miből választani, amikor az utolsó út külsőségéről döntenek. Hirtelenjében viszont Madách szelleme kísértelt, amikoris egyfajta „sok az esz kimő és kevés a foka” változatban sok lett a temetkezési vállalat, kevés a halott. Ádáz versenyben állnak egymással, s — bármilyen hihetetlen is, de valójában a szó szoros értelmében — harcolnak egy-egy „friss” tetemért. Egyes hírforrások már azt is tudni vélik, hogy a temetkezési vállalatok képviselői egész hálózatot építettek ki a komáromi kórház területén, s a temetkezőipar egyes kivételzettjei hamarabb értesülnek a másvilágra költözött „kuncsafról”, mint a közvetlen családtagok. A múlt hét szombatján törtétekről így számolt be egyik olvasónk (név és cím a szerkesztőségben): — Apám halála után édesanyám lelkileg és testileg is özszeletört. Hiába vigasztaltuk, gondoskodtunk róla, ő már a végső útra, élete párja után

készülődött. Szombaton délelőtt rosszul érezte magát, a szolgálatkész körzeti orvos pedig azonnal hívta a mentőt. Anyánk kisebb huzavona után bekerült a geriátriai osztályra, ahol már az első infúziós kezelés után jobban érezte magát, így a családtagok megnyugodva hazamentek. Öcsémet, aki anyánk házában maradt, 16 óra 45 perckor csengette fel egy amúgy illedelmesen viselkedő férfi, kifejezte részvétét, s mint az egyik temetkezési vállalat képviselője azonnal javasolta, hogy egy szerződés aláírása után cégük „mindent elrendez”. Öcsém azzal hátrította el a kínálatot, hogy mindezt meg kell beszélnie a többi testvérral is. A család „riasztása” után hihetetlennek tűnt a dolog, hogy nem a kórház értesít bennünket, s ezért felhívtuk az ügyeletes nővért, aki 17 óra 8 perckor legnagyobb örömünkre arról tájékoztatót, hogy édesanyánk él, s továbbra is infúziót kap. Ez a kurta-furcsa, fekete humorral átszőtt történet kezdett egyre érthetlenebbé válni, s ezért a család kocsiba ült, s 18 óra 7 perckor már a kórház geriátriai osztályán szolgálatos. Az akkor már lezajlott műszakváltás szolgálatos nővére ugyancsak meglepődve biztosított bennünket, hogy anyánk él, majd besietett a szobájába, ahonnan megrökönyödött arccal kilépve elkepedten suttogta: — Tényleg meghalt...

Ezután a szolgálatos irodából fülünk halatára hívta fel az ügyeletes orvost, hogy bejelentse a halálhírt. Rettenetesen felháborodtunk azon, hogy valaki, vagy valakik anyánk személyes adatait számunkra ismeretlen

egyéneknek szolgáltatották ki. Ki az, aki anyánk nevét, címét, stb. üzletelésre használja? Felháborodásunknak hangot is adtunk, s ennek meg is lett az eredménye, mert vasárnap délelőtt az illető temetkezési vállalat képviselője újra megjelent öcsémnél, s elnézését kérte. Hogy tisztázzunk valamit, most kell leszögezmem, hogy mi nem rá, s cégére vagyunk dühösekk, hanem azokra a kórházi alkalmazottakra, akik módot adnak temetői hiénák garázdálkodására. Furcsa az is, hogy a halotti bizonyítványon az ügyeletes orvos a halál időpontjaként 18 óra 30 percet tüntetett fel. Nagy pénz lehet a temetéseken, busás lehet a házson, ha kenőpénzért ilyen „szolgáltatásokat” memek nyújtani az egészségügyiek. A család úgy határozott, hogy az ügyben rendőrségi vizsgálatot kér.

Az orvosi krimik visszatérő témája a szerverkereskedelem, mely fejlett nyugati országokban, korszerű orvosi technológiával rendelkezve, kellő hálózattal kiépülve működik. Mi fejletlen ország vagyunk, fejletlen technológiával, betegeskedő egészségüggyel, tehát ne csodálkozzunk, hogy mi még egy kissé elmaradtunk, ám ígéretes lelkesedéssel „csak” a holttestekkel kufarkodunk. Félő azonban, hogy egyszer az amúgy is rosszul kereső egészségügyiek közül valakinek eszébe jut, hogy heti egy-két páciens túlvilágra segítésével, s az eset időbeni, jó helyen történő jelentésével lényegesen javíthat anyagi helyzetén. S akkor előfordulhat, hogy a kórházban így nem a gyógyítás lesz az elsőrendű cél...

A P R Ó H I R D E T É S E K

• **Predám Š-Rapid 130** (biele farby, r. výroby 1988, benzín+plyn, nové pneumatiky, strešné okno, zadný spojler). Tel.: 0905 585 283.

• **Bérbe adók** raktárhelyiségek a Družstevná 8. szám alatt (90, 110, 140, 150 és 160 m²) rampával, termelésre is alkalmas. Tel.: 0819/7710 180.

Redőnyök megrendelhetőek kedvezményes áron.
Cím: **ERGOLX**
Nemesócsa.
Tel.: 0819/7796 425.

• **Családi házra cserélek** Komáromban két lakást kerttel és garázzsal. Tel.: 0819/7721 479.

• **Eladó Gútán**, 8 áras telekkel egy négyszobás, összkomfortos, garázzsal és melléképületekkel rendelkező családi ház. Érdeklődni lehet 19 órától a 0819/ 777 31 32-es telefonszámon.

• **Eladó** Trabant Combi motor és karosszéria főjavítása után. Tel.: 0904 229 753.

APLICO +

Munka u. 8, Komárom
Számítógépek és perifériák
eladása (kezes nélkül)
6, 12, 18 havi részletre.
A gépek garanciális
és jótállás utáni javítását
is vállaljuk!
Tel.: 0819/7704 310.

• Autóülések és karosszériakárpit javítása Gútán. Tel.: 0905 102 171.

• **Eladó** ötéves, törzskönyvezett, betanított drótszűrő vizsla kan. Tel.: 0819/777 3132.

**Antik bútorokat,
régiségeket vásárolok
készpénzért.**
Tel.: 0905 646 511.

• **Írógépek, pénztárgépek, zsebszámológépek** javítása. Cím: Františkánov 1., Komárom. Tel.: 0819/7713 240.

ROLEX

**Bátorové Kosihy
Podkopcová 67.**
Tel./fax: 0819/7797 483
Redőnyök, szúnyoghálók,
szalagfüggönyök, relaxák
és garázsajtók szerelését
jutányos áron vállaljuk.
Várjuk
üzletkötők jelentkezését.

• **Združenie Mgr. Farkaš & Farkašová** vykonávame jednoduché a podvojné účtovníctvo, DPH a mzdy, aj spätne. Na základe zmluvy prevezmeme zodpovednosť. Dalej vykonávame aj kontrolu účtovníctva. Tel.: 0905 650 140, 0819/7740 616.

• **Eladó** nagyon jó állapotban lévő fésűs kiskasza 26 ezer koronáért. Vennék kétdobos kaszát nagyon jó állapotban. Kútfúrást vállalok kiskertekben 12 méterig. Tel.: (20 óra után): 0819/7790 151.

• **Sikeresen működő budapesti vállalat munkatársakat keres.** Tel.: 0905 638 118.

• **Vennék** kétszobás lakást a Gazda, vagy a Király püspök utcán (1-2-3. emelet). Tel.: 0819/770 3042.

• **Eladó** háromszobás szövetkezeti lakás Ogyallán. Ára 460 ezer korona. Tel.: 0818/760 3758, 0905 295 528.

• **Eladó** 2-szobás, saját tulajdonú garzon Komáromban, valamint szoba-konyhás, saját tulajdonú lakás Gútán. Tel.: 0905 778 706.

• **Eladó** szobafenyő (2,6 m). Cím: Hübsch Irén, Vék 120.

• **Eladó** Kabátfalun kert. Tel.: 0819/7711130

• **Eladók** magyar vizsla kutyakölykök. Tel.: 0819/7732 176, 0905 146 828.

MONIKA SALON

Újonnan megnyílt
a menyasszonyi
ruhakölcsönző.

Kínálatunk:

* külföldi modellek egységes áron 2500 koronáért, kiegészítővel együtt
* elsőfajú ruhák 800 koronáért kiegészítővel együtt,
* völgyenyruhák (megrendelésre) 1500 koronáért.

Jöjjenek el és győződjenek meg róla Gútán, a Puruki sor 4. szám alatt, a Fő úton, az Aranykalász vendéglővel szemben. Tel.: 0706 7782 567, 0905 709 149.

• **Könyvelés, bérek, adóbevallások** elkészítése gyorsan és pontosan. Tel.: 0819/7782 140, 0903 165 976.

KomBit Copy kft.,

Elektrárénská 3.,
Komárno
Számítógépek
és irodatechnikai
eszközök eladása
és javítása.

Széleskörű fogyóeszköz-választék (tonerek, tinták, papírok és szalagok).
Tel.: 0819/7713 478.

• **Bérelnek** vagy **vennék** egyedülálló tanyai házat (nagy telek, vízpart és legelő előnyben). Tel.: (20 óra után): 0819/7790 151.

• **Székek, sarokpadok, valendák, ülőgarnitúrák** áthúzását vállalom. Tel.: 0819/7710 770.

A gútai ATLANTIC

zenekar
szalagavatákon,
lakodalmakon,
iskolai találkozókon
és táncmulatságokon
élőzenét szolgáltat.
Tel.: 0905 117 438.

• **Eladó** majdnem új tűzhely (szilárd tüzelőre) és kályha. Tel.: 0818/760 2218.

Székely

stavebno-obchodné práce
felvesszünk kőműveseket,
építőmunkásokat.
Izásokosok – munkakerülők
ne jelentkezzenek!
Cím: Vířazstva 3., Komárno.
Tel.(délelőtt): 0903 445 639, (délután): 0819/7710 712.

• **Eladó** 110 kg-os sertés. Tel.: 0819/7771 238.

• **Eladó** üzemképes Š 1203-as papírok nélkül. Ár 4500 Sk. Tel.: 0819/7771 402.

• **Palántanevelést** vállalunk Gútán. Tel.: 0819/7772 709.

• **Gyermekgondozást** vállalok Gútán. Tel.: 0819/7774 882.

• **Háromszobás lakás tulajdonlappal és garázzsal** eladó Gútán. Tel.: 0819/7772 361.

• **Eladó** családi ház Komáromtól 10 km-re. Tel.: 0905 721 856.

**Eladó vállalkozásra
alkalmas családi ház
Perbetán
a Fő utca 231-es szám alatt.**
Tel.: 0819/7704 310.

• **Bufet** je na predaj na trhovisku Annam Centrum v Komárne (Železničná 4). Tel.(večer): 0819/7726 021.

• **Eladó** Őrsújfalun 20-ás kert (viz, villany). Tel.: 0819/7782 371.

• **Eladó** Alfa Romeo 33, 1300-as motorral, benzín + gáz üzemű, központi zár, villanyablakok, alufelnik, STK + EK, jó állapot. Ára 70 ezer korona. Tel.: 0819/7711 021, 0905 289 624.

• **Eladó** komplett üzleti berendezés: vasregálók, nyitott tejhűtő-vitrin, elektromos mérleg. Tel.: 0818/7686 117.

• **52 éves hölgy** idős, beteg hölgy vagy új gondozását vállalná. Tel.: 0819/7713 788.

• **Eladó** minőségi fűszerpaprika. Tel.: (18 óra után): 0819/777 27 25.

• **Felvásárolunk** pucolt diót. Tel.: 0905 792 549.

Ismerkedés

• **51 éves elvált asszony** korban hozzáillő férfi ismeretségét keresi, aki hozzáköltözne. Jelige: *Új tavasz*

A Primera
gazdabolt

Gúta, Érsekújvári út 3.
Tel.: 0819/7771 643

tisztelettel értesíti vásárlóit,
hogy átépített üzletházának
gazdag árukészlete mellett
új szolgáltatást is bevezetett!

**Rendkívüli
ajánlatunk:
Különféle
minőségi holland
vetőmagok!**

**A vevő igényei alapján a fóliát
méretre vágjuk és célgépünkkel
összevassaljuk!**

* permetszerek * műtrágyák * szaktanácsadás
* kerti szerszámok * kiegészítők * kerti bútorok *

Válassza a legkedvezőbb megoldást!

A részletfizetési lehetőség
új formáját kínáljuk Önnek!

20 ezer — 100 ezer koronáig 3 éves részletre
100 ezer — 1 500 000 koronáig 9 éves részletre

Dunaszerdahely, tel.: 0709/ 551 7002

Komárom, tel.: 0819/ 770 2851

Érsekújvár, tel.: 0817/ 640 0059

pl. ingatlanra, gépre, lakásfelújításra, telekre.

A Marcelházi Kertészeti Szaküzlet

Radványi út 1209. Fax: 0819/7798 223, 0905 643 402

**Kis- és nagykereskedés
eladásra kínál bő választékban:**

* holland ill. hazai vetőmagokat
* agrofóliát 0,17 mm, 6 m széles
* belső fóliákat 0,05 mm 2-6 m széles
* műtrágyákat Poly-feed, Ferticare
* tőzegkeverékeket vetésre – pikírozásra
* növényvédő szereket
* Pindstrup plus 300 I
Orange, Speedling 549 Sk (10 %-os HÉÁ-val)
* BB-com – vetésre 80 I – tőzeget
4 paletta felett 159,90 Sk (10 %-os HÉÁ-val)
(1 paletta 40 zsák)

**Minden kedves vásárlónkat
szeretettel várunk.**
Tel.: 0905 643 402

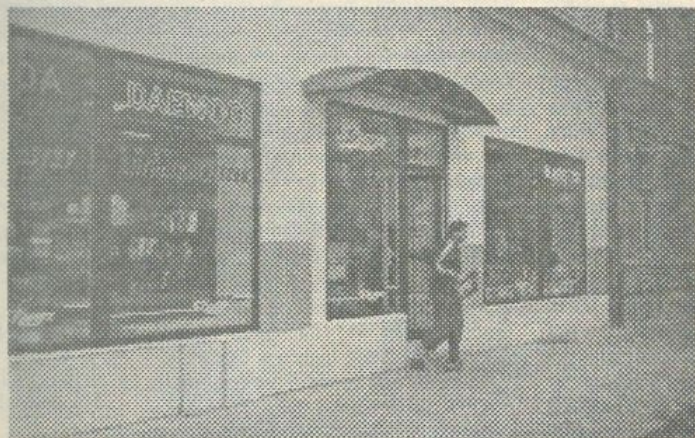
**A DUNATÁJ hirdetési rovatának
üzenettrógzítójé éjjel-nappal
az Ön rendelkezésére áll
a 0819/7731 267-es telefonszámon.**

A komáromi MIX SHOP autóalkatrész-bolt felújított helyiségekben, gazdag áru kínálattal várja a vásárlókat

Az elmúlt tíz esztendőben gazdag áru kínálatával jó hírnevet szerzett magának Komárom és környéke motorostársadalmának körében a komáromi MIX SHOP autóalkatrész-bolt. Egészen az elmúlt év novemberéig a városközpontban, a Lehár utca 8-as szám alatt (a Ryba-üzlet mellett) várta a vásárlókat, majd átköltözött a Nádor utca 42-es szám alatti felújított helyiségekbe. (A MIX SHOP autóalkatrész-bolt hétfőtől péntekig 8-tól 17 óráig, szombaton pedig 8-tól 12 óráig áll a vásárlók rendelkezésére, telefonszám 0819/7731163). Annak érdekében, hogy részletesebben tájékoztathassuk Komárom és vidékének motorostársadalmát az alkatrészbolt kínálatáról, elbeszélgettünk Jančár Jaroslavval, az üzlet tulajdonosával.

— A 95 négyzetméterre meghaladó felújított üzletünkben immár jobban áttekinthető az a gazdag áruválaszték, amellyel a gépjárműtulajdonosok rendelkezésére állunk. Ha tömören akarnám jellemezni alkatrészboltunk, a MIX SHOP kínálatát, elmondanám, hogy a különféle pótalkatrészekről a legkülönbözőbb gépkocsi-kiegészítőig valamennyi hazánkban futó gépkocsi-típus (Lada,

szén a legújabb Octáviáig. Amennyiben a kívánt alkatrész éppen nem található üzletünkben, az igényeknek megfelelően rövid idő leforgása alatt beszerezzük azt. Az alkatrész-kínálatban való jobb tájékozódást segítik elő a Lada és Skoda katalógusai. Mindemellett megkezdtük az alkatrészek árusítását a Daewoo típusú kocsikhoz is. A hazaiakon kívül külföldi behozatalból származó

Wartburg, Trabant, Babeta kismotorkerékpárok, stb.) tulajdonosa igényeinek kielégítésére képesek vagyunk.

• Kifejtené kissé részletesebben, milyen pótalkatrészekkel állnak a vásárlók rendelkezésére? — Bár a Babeta kismotorkerékpárokra manapság már nem könnyű bizonyos pótalkatrészek beszerzése, ezen a téren is teljes a kínálatunk. Ugyanezt elmondhatjuk a Wartburg és a Trabant típusú gépkocsikról is. A Lada típusú személyautókra eredeti orosz alkatrészekkel állunk vásárlóink rendelkezésére, hasonlóképpen, mint a régebbi Skodákra a 100-as típustól kezdődően egé-

autókhöz is árusítunk alkatrészeket és kellekeket, így például szűrőket, gyújtógyertyákat és egyebeket. Áru- és raktárkészletünkre jellemző, hogy mintegy 4000 kisebb-nagyobb alkatrész található üzletünkben, ahol készségesen adunk tanácsot minden hozzánk forduló érdeklődőnek.

• Az állandó alkatrész-vásárlóknak árkedvezményeket is biztosítanak? — Igen, akik rendszeresen és nagyobb mennyiségben nálunk szerzik be a pótalkatrészeket, azoknak az autószerelőknak esetenként akár 10 százalékos árkedvezményt nyújtunk. Amennyiben nem hivatásos autószerelőről van szó, de nagyobb

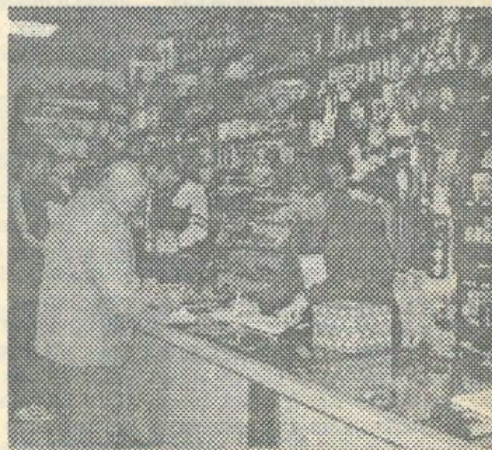
tételben vásárol, akkor hat százalékos az árkedvezményünk. Jelenleg 28 állandó jellegű nagybani vásárlónk van, de természetesen szívesen látjuk további cégek és autószerelői képviselőit is, akik minden bizonnyal elégedettek lesznek áru kínálatunkkal.

• Milyen kiegészítő cikkekkel állnak a motorosok rendelkezésére? — Kínálatunk ezen a téren is rendkívül gazdag, s így csak néhányra hívnam fel a figyelmet. Gazdag a választék csúcsmínőségű kifüggetőkből, ülészsuzatokról különböző színben és kocsitípusokhoz már 890 koronától kaphatók. Ez utóbbiak a kívánságnak megfelelően katalógusból is kiválaszthatók, a megrendelt árut rövid idő leforgása alatt szállítjuk. Kedvező árférféssel kínálunk különféle motorolajokat és kenőanyagokat Castrol, Shell és Madit védjeggyel. Kínálatunkból nem hiányoznak az antennák és ablaktörők sem. Különféle márkás autóriasztókat négyezettől hatezer koronáig kínálunk, s ugyanezt vonatkozik a központi zárakra és a lopásgátló-berendezésekre is. Az autókosmetikai cikkek közül megemlíteném a külföldi Turtlewax márkát, valamint gazdag hazai kínálatunkat.

• Akkumulátorokat is árusítanak? — Természetesen. Elsősorban Varta védjegyű akkumulátorokat kínálunk negyventől százötven amperórás kapacitásig, már 1120 koronától. Ezeknek az akkumulátoroknak az élettartama öt éves, s ebből valamennyi típusra kétéves garanciát biztosítunk.

Mindez természetesen csak néhány példa arra, milyen és mekkora választékkal várjuk vásárlóinkat.

• Milyen további terveik vannak a jövőt illetően? — Örömmel szolgálunk, hogy nagyobb és korszerűbb boltban állunk vásárlóink rendelkezésére (a MIX SHOP alkatrészbolt a Nádor utca felső részén, a VII. lakótelep felé, az ún. „nagykémény” irányában található). Elsődleges célunk az, hogy bármilyen alkatrész-igényeket kielégítsünk, s ugyanakkor mindenki megtalálja boltunkban

az általa keresett autó-kiegészítő cikkekkel. Különféle akcióinkról és kínálatunk további bővítéséről a sajtó hasábjain tájékoztatjuk majd a gépjármű-tulajdonosokat, vásárlóinkat.

• Végezetül mit tenne még hozzá az elmondottakhoz? — Korszerűen felszerelt és gazdag áruválasztékkal rendelkező boltunk mindig a legszélesebb vásárlóközönség rendelkezésére áll, s célunk az, hogy mindenki elégedetten távozzon üzletünkéből. Ezt igyekszünk elősegíteni szaktanácsainkkal is. (eb-x)

ÓRIÁSI TÉLI AKCIÓ! Minden téli ruhaféle
Overalok, kabátok, bélelet és egyéb 20 · 30 · 40 · 50 %-os
meleg nadrágok fiúkra és lányokra,
pólók, egyes kislány alkalmi ruhák
nagy kedvezménnyel kaphatók a **engedménnyel**
akciós áron kapható!

VIKI GYERMEKDVAT

Dél-Komárom, Igmándi u. 26.
(a szemafor előtt 50 m-rel az utca bal oldalán)

üzletében!

CK CONTOUR kft

Župná 14.

945 01 Komárno

Egynapos

kirándulás

Budapestre

február 10-én Országház-
látogatás, virágkiállítás
450 koronáért

(idegenvezető, útiköltség,
belépőjegyek, biztosítás)

Indulás Gútáról!

Tel./fax: 0819/7730 282,
7774 483

Szeretne Ön jól és olcsón vásárolni?

Akkor látogasson el a

MIX SHOP * ROMI DISKONT

üzletébe.

Hol talál meg bennünket?

Komárom, Kossuth tér 6.

Nyitva: Hétfőtől péntekig 8.00 – 12.00 és 13.00 – 18.00

Szombaton: 7.00 – 13.00

Az élelmiszer és drogériaáru széles választékát kínáljuk.

Minden szombaton az üzlet előtti téren gazdag gyümölcs- és zöldségkínálattal piaci kirakodóvásárt rendezünk előnyös árakkal.

Jöjjön el Ön is és győződjön meg gazdag áru kínálatunkról és versenyképes árainkról.

Amikor még malmok kelepeltek a Dunán

Komáromi vízimolnárok

(Folytatás az előző számból)

A malomállásoknak meghatározott rendjük volt. A parthoz legközelebbi malom volt legfelül, a továbbiak lépcsőzetesen a Duna közepe felé. Ettől lefelé kötötték be a következő sort, ugyanilyen alakzatban. A part felőli részen állt a házhajó, befelé a völgyhajó.

A malmokat „vasmacskák” (horonyok) segítségével két-két „malomszeget” összekötő hatalmas vaslánchoz rögzítették. Ezt az összekötő láncot két ujnyi vasból kovácsolták, egy-egy szeme 18–20 cm hosszú volt. A malomszeg hatalmas vörösfenyőgerenda volt, melyet a molnárok közös erővel vertek le a Duna fenekére oly módon, hogy csak a felső vége állt ki egy kissé a meder aljáról. A malomszegre kovácsolt vasgyűrűhöz erősítették az összekötő láncot. Egy-egy ilyen lánc több malmot is tartott. A bekötés első részében a Kis-Dunán telelt malmot kötéltre vették a molnárok, és a ladikokban evezve a Szigetfarkig vontatták. (A Kis-Dunának nem volt folyása, mert medre felső végét gát zárta le.) Ezzel a módszerrel tovább felfelé nem haladhattak, mert bejutottak az erős sodrú Duna medrébe.

Verítékes, nehéz munka következett ezután, a „gugarolás”, a „macskázás”. Ez a művelet a következőkből állt: A kisladikban elhelyezték a hosszú kötélre erősített vasmacskát, mellyel addig eveztek felfelé, amíg a kötél hossza engedte, kb. 100–150 mére. Ekkor a vasmacskát bedobták a vízbe, amely a mederben fenéket fogott. A vasmacskára erősí-

tett vékonyabb kötél másik végén „úszó jelzőfa” mutatta a vasmacska helyét. A jelzőfa kötele valamivel hosszabb volt, mint a meder mélysége. A vasmacska erős tartókötele a malom orrán elhelyezett függőleges fahengerhez van rögzítve. A hengert a rajta keresztüldugott erős keményfahusángok segítségével körbeforgatták, minek következtében lassan rátekerték a vasmacska tartókötélét. Ahogy rövidült a kötél, úgy közeledett a malom mindjobban a vasmacskához. Az előrehaladást segítették a malom elé kötött nagy

ladikban evező molnárok is.

Midőn a vasmacska közelébe értek, és nem tudtak tovább haladni, akkor a malmot a ledobott vasmacska segítségével rögzítették, utána a jelzőfa kötéllével felhúzták az első, kapaszkodó vasmacskát. Ezt a műveletsorozatot addig ismételték, míg eljutottak a malomállásba.

Ilyen volt a bekötés menete a legrégebbi időktől kezdve. Ezen annyi változás történt, hogy az utóbbi időkben fahenger helyett visszacsapás ellen biztosított vas-hengerre tekerték a kötelet.

A XVI–XVIII. században a malmok bekötése alkalmával minden malom után évenként „malomszegadó”, vagy „szegadó” kellett fizetni. Ezekben a századokban a malmokat „cetyka” segítségével rögzítették a malomszeghez. A cetyka vastagabb tölgyfakarókból összeszerkesztett alkalmatlanság volt. Hátránya volt, hogy akadályozta a hajózást. Ennek kiküszöbölése érdekében Mária Terézia 1772-ben elrendelte, hogy cetyka helyett vasláncot és vasmacskát kell használni.

(Folytatása következik)
Kecskés László

Olvasta már?

Az embereknek a kővületek iránt mutatott érdeklődését már az őskőkorszaki sírokban talált tárgyak mutatják. A fossziliák kezdetben gyűjtőfogalom volt valamennyi, a talajban található dologra, egyebek között őskori maradványokra is, amelyeket ki kellett ásni. Ma e fogalom csak kővületekre, őskori állatok és növények kővé vált maradványaira vonatkozik.

Az 1989-es müncheni ásványnapokon a bejáratl szobában 10 méteres dinók mozogtak és üvöltöttek. A hatás leírhatatlan volt. Az érdeklődők tömegében mozdulni is alig lehetett, pedig akkor még nem hozta lázba a világot Spielberg Jurassic Parkja, s a kővületek az ásványbörzéken és a múzeumokban megközelítőleg egynegyedrészét képviseltek. Ettől kezdve azonban a kereskedők felvették a kővületeket az árulistára, melyek előkelőbb helyre kerültek a gyűjtők polcain. A könyvkiadók egyre több fossziliákkal foglalkozó könyvet dobtak piacra, s ezáltal hézagpótlóként igazi kővületehatározó könyvet vehet kézbe magyar nyelven az olvasó a Köország Kiadó jóvoltából, mely megjelentette **Dr. Helmut Mayr Kővület Biblia** című művét. A több mint 500 színes képet tartalmazó könyv két részből áll, az

első az őslénytantal, az ősmaradványokkal, a rendszertani áttekintéssel, az élet történetével, a növények, gerinctelenek és gerincesek fontosabb csoportjainak időbeni előfordulásával és a hobbyként űzött ősmaradványgyűjtéshez adott ötletekkel foglalkozik, a második pedig a határozó-rész. Az ábrázolt ősmaradványok többségükben a müncheni Bajor Állami Őslénytani és Történelmi Földtani Gyűjtemény tulajdonában vannak, s jelentősebb részük helyhiány miatt nincs kiállítva. Így e könyv elsősorban olyan darabokat kíván a nyilvánosság elé tárnai, melyek csupán évenkénti bemutató kiállításokon vagy ősmaradványbörzéken láthatók. A végén a rendkívül hasznos szöveggyűjtemény rész előtt egy érdekes fejezet olvasható az álkővületekről és a hamisítványokról, melyek leghírhedtebbjei a Beringer-féle „hazugsággövek”. Ezeket irigy kollégák felbujtására adták át 1725-ben Adam Beringernek, a würzburgi orvosi fakultás tagjának.

Aki csak egy kicsit is érdeklődik e téma iránt, feltétlenül gazdagítsa könyvtárát e szép és rendkívül kedvező áron kapható könyvvel.

—nkzs—

A hajópadhoz vasalva mindhalálig

Magyar rabok olasz gályákon

(Folytatás az előző számból)

A csigázás (tortúra) rettenetesebb lévén mindenféle halálnál, a rabok mindenáron szabadulni igyekeztek attól. A halált föl sem vették, de a csigázástól megborzadtak. Az 1638. évben az újvári rabokról írják, hogy a hohár (hóhér) kínra akarja őket vetni. A föld alatt levő börtönbe tehát hosszú lajtorját bocsátottak le, hogy a rabok feljöjjenek. „A rabok — jelentik hivatalosan — az lajtorját mindjárt berántották, és egymás kezén megesküdtek, hogy inkább lábig mind meghalnak, valaminemű halállal köll a tömlőben, hogyssem a tömlőből kijöjjenek és magukat meg akarják csigáztatni. Hat órától fogva tizenegy óráig mi is minden mesterséggel azon voltunk, hogy mi módon vehessük ki őket. Darabontokat hetet öltöztethetünk feyverderékba (páncélba) és sisakba, s hirtelenséggel egyszerre nyakokba bocsátottuk. Egynéhányat (darabontot) így is megsértették kövel és csonkakéssel. Ha páncélban nincsenek, mindnyájukat megölik. Úgy hozattuk föl aztán a rabokat. Az kovácsot és az pénzlopót még ma négy órakor megcsigáz-

tadjuk. A mester (hóhér) az halálra való rabokat nem akarja egyébiránt csigázni, hanem mindeniktől tizenkét pénzt kíván. Az török rabot odavisszük, az hol az mester az kovácsot csigázza, hogy attól tanuljon, s az többit aszerint csigázni tudja majd ő is.”

A hódoltság korában a csigázáson kívül volt még más olyan büntetés is, amit a halálnál is rosszabbnak tartottak. A gályarabság volt ez! A gályára ítélt szerencsétleneket — mint tudjuk — a hajóhoz vasalták, s aztán evezniök kellett, míg belé nem szakadtak. Ha az erők gyöngülni kezdtek, a felügyelő őlmos szíjkorbacással véresre verték mezítlelen hátukat. S ez így tartott állandóan. A szegény gályarabot nem vették emberszámba, még az igavonó állattal is jobban bántak, mint véle. Innét van, hogy mieink a gályarabságot a halálnál is keményebb büntetésnek tartották. A gályákra tehát jobbára olyan rabokat adták, akiket már előzőleg halálra ítélték.

Ismeretes dolog, hogy a velenceiek s általában az olasz kereskedők a XVI. és XVII. században nagyban üzték a rabszolga-kereskedést. Tengeri kereskedést üzték, tehát nagyon kellett nekik a jó erős, munkatevő

rabszolgák. Ilyen erős emberek nálunk is akadtak, tehát az értelmes olaszok nálunk is kerestek gályára való emberanyagot. Enemű igyekezetükben a bécsi udvar és a bécsi kormány nemcsak hogy nem akadályozták, hanem még támogatták őket. Rudolf király 1582-ben megírta nagyobb városainknak, hogy Velence dogéja és tanácsa halálra nem ítélt rabokat kérnek tőle gályáikra. Teljesíteni akarjuk kérésüket — írja a király. — Ezért azonnal írjátok össze, mennyi rabotok van!

Az 1594. évben Mátyás főherceg ugyanilyen rendeletet bocsátott városainkhoz. Ezáltal a dunai gályákra is kellett a rabok evezősöknek.

A nagyobb városaink kívül köváras főurainktól is kértek és szereztek gályára való rabokat. Az udvar és az udvari kamara szép kölcsönöket vettek föl Velencében, illet, hogy ezt valamivel viszonozzák is. És vitést viték a magyar rabokat olasz földre, ahol a halálnál is rosszabb sors várt rájuk, s ahonét egy sem tért vissza közülük. A szegényeknek nem volt mit adniok a fejük szabadulásáért, kegyelemre nem találtak, tehát végig kellett szenvedniök a legsúlyosabb szenvedéseket.

(Folytatása következik)

Takács Sándor

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondunk köszönetet minden rokonnak, ismerősnek, szomszédnak, akik december 11-én elkísérték utolsó útjára drága halottunkat,
Motajcsek Imrét
az ekeli temetőbe.

Köszönjük a sok virágot és vigasztaló szavakat, melyekkel enyhíteni igyekeztek mély fájdalmunkat.

A gyászoló család

Megtört szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik január 24-én elkísérték utolsó útjára, a gútai temetőbe a szeretett feleséget, édesanyját és nagymamát

Kürti Imrénét,
szül. **Visnyei Ilonát**
(Gúta)

akit életének 60. évében ragadott ki szerettei köréből a könyörtelen halál. Köszönjük a virágadományokat és részvétnyilvánításokat, amelyekkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

MEGEMLEKEZÉSEK

*Elcsitult a szív, mely értünk dobogott,
megpihent a kéz, mely értünk dolgozott.
Soha el nem múló szeretettel emlékezünk
január 26-án drága halottunkra,
özv. Mária Lászlónéra*
(szül. Kelemen Júlia)

halálának harmadik évfordulóján.
Köszönet mindazoknak, akik velünk együtt emlékeznek rá.

Fia László és János

*Már két éve nem látjuk az arcod,
nem halljuk a hangod, nem érintjük kezéd.
Lélekben mégis nap mint nap
együtt vagyunk veled.*
Fájó szívvel emlékeztünk január 20-án

Lajos Gyulára
(Komárom)

halálának második évfordulóján.
Emlékét őrző családja

*Tudtam, ha elmegyek, magam után
nagy úrt hagyok,
de az emlékek közt örökké ott vagyok.
Gondoljatok rám, kiket úgy szerettem,
míg éltem, a családomért mindent megtettem.
Mielőtt indultam, búcsút nem vettem,
mint a madarak ősszel, úgy elmentem.*
Fájó szívvel emlékezünk január 22-én, halálának első évfordulóján

Hencz Dénesre
(Hetény),

a szerető férjre, édesapára, nagyapára és apósra, akit a kegyetlen halál 56 éves korában tragikusan ragadott magával.
Emlékét örökké őrző családja

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk a drága férjre, édesapára, apósra és nagyapára,
Illés Benőre

(Martos),

aki tíz évvel ezelőtt, 1991. január 31-én távozott szerettei köréből.
Aki ismerték és szerették, szenteljének emlékének egy néma pillanatot ezen szomorú évfordulón.

Emlékét örökké őrző özvegye, leánya családjával,
két unokája: Jenő és Gábor.

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk január 29-én drága halottunkra,

Matalics Andorra
(Komárom)

halálának huszadik évfordulóján.
Emlékét örökké őrző családja

APROHIRDETES

- **Eladó** 100-litères Calex hűtőszekrény. Tel.: 0819/7726 108 (17 és 20 óra között).
- **Vymením trojizbový byt** s LV za štvorizbový rodinný dom v Kolárove. Tel.: 0819/7772 023.
- **Eladó** működőképes Škoda 110 L 5000 Sk-ért. Tel.: 0905 941 776.
- **Eladó** új áramfejlesztő. Cím: Horváth László, Nagygyúta 7.
- **Eladó** Renault 9 dízel 1,6. Gy. év 1985, ára 50 000 Sk. Tel.: 0905 225 919.
- **Eladó** Lada 1200, gy. év 1973, STK 2001/3, 15 000 SK. Tel.: 0905 508 661. Cím: Orechová 2., Kolárovo.
- **Eladó** Škoda 120 L, GJ után Gútan. Tel.: 0819/7771 322.
- **Predám** Škodu 120 L v dobrom stave. Tel.: 0819/7771 986.

- **Eladó** hétvégi ház kerttel Komáromban, az Erzsébet-szigeten. Tel.: 0819/7773 187.
- **Eladó** Gútan háromszobás szövetkezeti lakás. Tel.: 0905 295 476.
- **Eladó** kéthónapos bikaborjú vagy elcserelem gabonáért. Tel.: 0819/7779 235.
- **Eladó** Császtán családi ház + föld + istálló. Tel.: 0819/7774 870.
- **Felvezek kitanult kőműves-csempézőket.** Gyakorlattal és saját gépkocsival rendelkezők előnyben. Cím: Fülöp Attila, Fő utca 10., Hetény. Tel.: 0915 385 233.
- **Olcsón eladó** új videorekorder (LG), OVP színestévé (55 cm) és AWA hifitorony. Tel.: 0905 433 168.
- **Predám** štvorkolesový naftový malotraktor. Adr.: Hurbanovo, Novozámocká 63.

Brigetio kft., Komárom

*Kommunikációs képességekkel
rendelkező férfimunkatársat*

keres

*középfokú végzettséggel.
A szlovák és a magyar nyelv
tudása feltétel. Információk
a 0819/7731 000,
ill. 0903 556 868-as
telefonszámokon kaphatók.*

LEAR CORPORATION HUNGARY

Gépkocsi Üléstechika kft

(8060 Mór, Mester utca 2.)

mielőbbi belépésre,

kétféle munkára gyakorlott, magyarul beszélő
varrónőket és villanyszerelőket vesz fel
Minőségi munkát várunk, amelyet méltányos teljesítmény-bérezéssel, valamint jövőorientált extra juttatásokkal honorálunk!

(Önkéntes nyugdíj- és egészségbiztosítás,
jelenléti prémium, étkezési hozzájárulás)

Külföldi munkaerőre munkavállalási engedélyt kérünk.

Kellő számú jelentkezés esetén
az Ön lakóhelyéről is munkajáratot indítunk.

Részletesebb felvilágosítást

a kft személyügyi irodájában Mahnert Ildikó
ad a 003622 563 104-es telefonszámon.

**Az új évezredhez méltó, igényes feladatok
és egy jó csapat várják Önt. Hívjon bennünket!**

A Byting ajánlatából:

- **Eladó** 1- és 3-szobás lakás Komáromban loggiával.
- **Eladó** családi ház Komáromban.
- **Bérbe adó** 1- és 3-szobás lakás Komáromban, negyedéves előrefizetéssel.
- **Vásárolnék** lakást Komáromban.
- **Eladó** Komáromtól 20 km-re közművesített 9,5 áras telken, két téglából épült családi ház.

Érdeklődni lehet hétfőtől péntekig
8 és 17 óra között a 0819/7731 555-ös telefonszámon.

